Nr. [illegible] Cena 8 fenigów. W Zgierzu i w Pabjanicach 10 fenigów. Rok XIX.

Nowy Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnoszeniem do domu i na prowincji rocznie Mk. 21, półrocznie Mk 10.50, kwartalnie Mk. 5.25, miesięcznie Mk. 1.75. Zagranicą kwartalnie Mk. 6.

Sobota, 22 września 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-ej i w tekście mk. 1.75 f. za wiersz pet. jednołamowy. Nekrologja i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwycz. 50 f. za wiersz pet. Drobne po 7 f. za wyraz

BIBLIOTEKA PUBLICZNA №

CZYTAJCIE

„MUCHY”

№ 39: Ideały życia. — Pieśń dziadowska.—Róg obfitości wszelkich dowcipów i wierszyków humorystycznych i satyrycznych.

Do nabycia u wszystkich kolporterów.

Przegląd polityczny.

Łódź, 22.IX. 1917.

Jak pojawienie się jaskółek w znaczniejszej liczbie, zwiastuje rychłe nadejście wiosny, tak samo można brać za dobrą wróżbę liczbę mniej lub więcej uzasadnionych wieści pokojowych za zwiastunów rychłej likwidacji toczącej się obecnie wojny. A wieści te w dniach ostatnich, jakkolwiek dość często sprzeczne z sobą, powtarzają się jednak uparcie.

Układy, toczące się między państwami obu grup wojujących, konferencje, a raczej rozmowy dyplomatyczne, prowadzone przez dyplomatów obu obozów zdradzają, że na barometrze politycznym wskazówka zbliża się ku napisowi, przepowiadającemu odmianę, z punktu, na jakim dotychczas uparcie stała, oznaczonym napisem: burza wojenna, ku punktowi z napisem—pokój. Świadczy to o zwiększającym się zwolna, ale stale, nastroju pokojowym, który doprowadzić może całkiem niespodzianie do rozpoczęcia rokowań pokojowych.

Niektórzy z lepiej wtajemniczonych w arkana polityki międzynarodowej utrzymują, że pewien postęp w budowie państwowości polskiej należy również do zwiastunów pokoju, albowiem jest rzeczą pożądana, by przed rozpoczęciem rokowań pokojowych w sprawie tej namnożyło się jaknajwięcej faktów dokonanych.

Jedną z poważniejszych jaskółek pokojowych jest nota papieska o pokoju, na którą odpowiedź mocarstw centralnych została w dniu 20 b. m. wręczona nuncjuszom Stolicy Apostolskiej w Monachjum i w Wiedniu. Jak się dowiaduje dziennik haski „Tyd” od jednego z wybitnych polityków austrjackich, który w obecnym gabinecie wiedeńskim objął tekę ministerjalną, nota papieska stanowi realną podstawę do nawiązania rokowań pokojowych.

Z dalszych zaś wynurzeń tego austrjackiego męża stanu wnioskować należy, że rokowania pokojowe zaczną się jeszcze w roku bieżącym, pomimo sytuacji wojennej na terenach walk, nie upoważniających bynajmniej do mniemania, że rychły pokój jest obecnie możliwy. Organ katolicki „Neue Zuricher Nachrichten” donosi, że w sferach watykańskich, wobec pogłosek o angielskiej propozycji pokojowej i doniesień „United Presse”, panuje przekonanie, że pokój zawarty zostanie najpóźniej w początkach roku 1918.

Ze wszystkich jednak pogłosek pokojowych, najcenniejszą jest wieść podana przez „Irisch Independant”, według której, aczkolwiek niema realnych podstaw do żywienia nadziei pokojowych, wobec atoli opinji Lloyda George'a, że nota papieska może posłużyć za podstawę do rokowań pokojowych, panuje w sferach dyplomatycznych przekonanie, iż pokój zawartym będzie jeszcze w roku bieżącym.

Do snucia takich przypuszczeń upoważniają też i wieści, napływające z Rosji, gdzie ogłoszoną już została republikańska forma rządu.

Prezydentem nowej Rzeczpospolitej rosyjskiej ma być obwołany Kiereński, co wzmocni jego powagę na wewnątrz i zewnątrz.

Akt ten prawdopodobnie będzie dokonany na wielkiej wszechrosyjskiej konferencji moskiewskiej, którą rząd rewolucyjny zwołuje na dzień 25 b. m. Ma być powołanych za pośrednictwem depesz 800 przedstawicieli różnych stronnictw politycznych. Socjaliści rosyjscy wszystkich odcieni, lud włościański i robotnicy pożądają pokoju i domagają się o niego coraz natarczywiej.

Jeżeli teraz weźmiemy pod uwagę rezultat wyborów do władz komunalnych w Rosji, dojść możemy do wniosku, że z prądami pokojowymi, nurtującymi w łonie ludu rosyjskiego, rząd Republiki rosyjskiej liczyć się musi poważnie. Z ogólnej bowiem liczby podanych głosów blok socjaldemokratyczny liczy 49,5 proc., maksymaliści (bolszewiki) 6,1 proc., kadeci 11,5 proc., grupy narodowe i inne 4,5 proc., niezależni 29 proc.

Wogóle Rosja republikańska w celu ustalenia nowej formy rządu, za którą opowiedziała się znaczna większość narodu, potrzebuje jaknajrychlej zawarcia pokoju, chociażby za cenę pewnych ustępstw z rozległych jej terytorjów, co, bynajmniej, nie osłabi, lecz wzmocni Rosję, bardziej skonsoliduje jej siły twórcze, rozstrzelone przez rząd carski na kresy, w bezpłodnej dążności do ich zrusyfikowania, z wielką szkodą dla centrum państwa, dla rdzennie rosyjskich obszarów.

Republika rosyjska umocniona nawewnątrz i silnie ugruntowana, otoczona przez zjednoczone z nią, autonomicznie rządzone, republiki ludów, pokrewnych szczepowi wielkoruskiemu lub też całkowicie obcoplemiennych, może w przyszłości stać się bardzo silnem i rozległem państwem związkowem, urządzonem na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej, o wiele potężniejszem, niż upadły carat, który w rezultacie okazał się kolosem na glinianych nogach. Lecz, by Rosja mogła osiągnąć w przyszłości podobnie świetny rezultat, potrzebuje jaknajrychlej wydobyć się z chaosu rewolucyjnego, co w obliczu wojny tak ciężkiej, jak obecna, jest rzeczą bardzo trudną, niemal niemożliwą.

Rosja będzie jeszcze musiała przejść niejedno wstrząśnienie wewnętrzne, zanim jej nowa forma rządu ustali się na dobre; następnie zaś w pracy pokojowej wytężyć wszystkie siły, by doprowadzić Rzeczpospolitą rosyjską na taki poziom kultury i cywilizacji, jaki jest niezbędnym dla ludów, rządzących same sobą. Instynkt samozachowawczy ludu rosyjskiego bardziej może, niż idee i dążenia stronnictw politycznych, popycha Rosję na drogę pokojową.

St. Łp.

Zarówno pisma berlińskie, jak i pisma wiedeńskie, donoszą zgodnie, że w skład rady regencyjnej wejdą: arcybiskup Kakowski, ks. Lubomirski i hr. Józef Ostrowski.

Odpowiedź państw centralnych na orędzie pokojowe Papieża.

Odpowiedź Niemiec.

Odpowiedź cesarsko-niemieckiego rządu na orędzie pokojowe Jego Świątobliwości Papieża brzmi, jak następuje.

BERLIN, 19 września.

Wasza Eminencja była łaskawą przesłać z pismem z dnia 2-go ubiegłego miesiąca Jego Cesarskiej Mości Cesarzowi i Królowi, a mojemu Panu Najłaskawszemu, orędzie Jego Świątobliwości Papieża, w którem Jego Świętobliwość, pełen troski z powodu spustoszeń, sianych przez wojnę światową, zwraca się z przekonywującem wezwaniem pokojowem do głów państw, których narody wiodą wojnę. Jego Cesarska Mość Cesarz i Król raczył przyjąć do wiadomości pismo Waszej Eminencji i polecił odpowiedzieć na nie. Od dłuższego czasu Jego Cesarska Mość z wielkim szacunkiem i głęboką wdzięcznością śledzi dążenia Jego Świętobliwości, by w duchu prawdziwej bezpartyjności łagodzić, według sił, cierpienia wojny i przyśpieszyć zakończenie akcji nieprzyjacielskich.

Cesarz w ostatnim kroku Jego Świętobliwości widzi nowy dowód szlachetnej i przyjaznej dla ludzkości myśli i wyraża najżywsze pragnienie, by dla dobra całego świata wezwanie papieskie uwieńczone zostało zupełnem powodzeniem. Dążenie Papieża, Benedykta XV do zaprowadzenia pomiędzy narodami porozumienia może tem pewniej liczyć na sympatyczne przyjęcie i poparcie Jego Cesarskiej Mości, że cesarz przed objęciem przez siebie rządów uważał za swe pierwsze i najświętsze zadanie zapewnienie narodowi niemieckiemu i światu błogosławieństwa pokoju. W pierwszej mowie tronowej, wygłoszonej przy otwarciu sesji parlamentu w dniu 25 czerwca 1888 roku, oświadczył cesarz, że miłość i stanowisko jego wobec wojska niemieckiego nigdy nie obudzi w nim chęci odebrania krajowi dobrodziejstw pokoju, jeśli wojna nie zostanie wywołana przez napaść na ziemię ojczystą, bądź ziemię sprzymierzeńców i nie stanie się wymuszoną koniecznością. Armja niemiecka miała nam zapewnić pokój i, jeśli ten zostanie złamany, musi z honorem umieć go bronić.

Cesarz w przeciągu 26-letniego błogosławionego panowania swego pomimo wszelkich zakusów, umocnił przyrzeczenie to czynami. Również i w przesileniu, które doprowadziło do obecnej wszechświatowej pożogi wojennej, usiłowania Jego Cesarskiej Mości aż do chwili ostatniej zmierzały do tego, by zatarg załatwić środkami pokojowymi. Gdy wojna, pomimo pragnienia i woli jego, wybuchła, cesarz, w porozumieniu ze swymi wielkimi sprzymierzeńcami, pierwszy wyraził gotowość przystąpienia do rokowań pokojowych. Poza Jego Cesarską Mością, z tą samą wolą do pokoju stał cały naród niemiecki. Niemcy pragnęły w swych granicach narodowych rozwijać swe dobra duchowe i materjalne, zaś poza granicami państwa korzystać z prawa do wolnej konkurencji z równouprawnionymi i jednakowo szanowanymi narodami. Nieskrępowany wysiłek doprowadził do największego udoskonalenia najszlachetniejszych wartości ludzkich. Nieszczęsny zbieg wypadków w roku 1914 przerwał pełen sukcesów rozwój ten i zamienił Europę na krwawe pole walki.

W zrozumieniu znaczenia, należnego orędziu Jego Świętobliwości, rząd cesarski nie omieszkał poddać poważnej i rzeczowej ocenie propozycji, w wezwaniu tem zawartych. Specjalne zarządzenia, które podjęte zostały w najściślejszem porozumieniu z przedstawicielstwem narodu niemieckiego w sprawie narad i odpowiedzi na wysunięte kwestje, świadczą dobitnie, jak gorącem było pragnienie znalezienia możliwych podstaw dla trwałego i sprawiedliwego pokoju, zgodnie z życzeniami Jego Świętobliwości i deklaracji parlamentu Rzeszy z dnia 19 lipca r. b.

Ze specjalną sympatją wita rząd cesarski zasadniczą ideę wezwania pokojowego, w którem Jego Świętobliwość w sposób jasny oświadcza, że w przyszłości na miejsce materjalnej siły oręża wystąpić musi moralna moc prawa. I my jesteśmy również przeniknięci tem przeświadczeniem, że chory organizm społeczeństwa ludzkiego może być uzdrowiony jedynie przez umocnienie etycznego pierwiastku prawa. Z tego, według poglądu Jego Świętobliwości, nastąpić musi jednocześnie zmniejszenie i ograniczenie sił zbrojnych wszystkich państw i urządzenie obowiązującego sądu rozjemczego dla międzynarodowych kwestji spornych.

Podzielamy w zupełności pogląd Jego Świętobliwości, iż pewne zasady i pewne gwarancje co do równomiernego i obustronnego ograniczenia zbrojeń na lądzie, morzu i w powietrzu, oraz co do prawdziwej wolności i wspólności morza otwartego, stanowić mogą te objekty, przy omawianiu których znaleźć musi obiecujący wyraz nowy duch, który w przyszłości panować będzie we wzajemnych stosunkach pomiędzy państwami. Samo przez się wysunie się wówczas zadanie załatwiania międzynarodowych różnic w poglądach nie drogą sił zbrojnych, jeno pokojowymi środkami, głównie zaś sposobem akcji rozjemczej, której wysokie i budujące pokój znaczenie uznajemy wespół z Jego Świętobliwością. Rząd cesarski będzie przytem popierał wszelką propozycję, zgodną tylko z interesami życiowymi niemieckiego państwa i narodu.

Niemcy, dzięki swemu położeniu geograficznemu i potrzebom gospodarczym, zdane są na pokojowe stosunki z sąsiadami i daleką zagranicą. Żaden więc naród nie może życzyć sobie bardziej, niż naród nie-

miecki, by na miejscu powszechnej nienawiści i walki zapanował pomiędzy narodami duch przebaczenia i braterstwa.

Gdy narody, kierowane ideą tą, zrozumieją, ku pożytkowi swemu, że winni w stosunkach swych podkreślać nie to, co je dzieli, lecz to, co je łączy, wówczas uda im się również i niektóre niewyjaśnione jeszcze kwestje sporne tak załatwić, aby każdy naród posiadał niezbędne prawa do istnienia, przez co niemożliwem już będzie powtórzenie się tej wielkiej katastrofy ludów. Tylko z tych założeń wychodząc, możliwem jest ustanowienie trwałego pokoju, który pomoże do ponownego zbliżenia duchowego społeczeństw różnych krajów, oraz do gospodarczego rozkwitu.

To poważne i szczere przekonanie upoważnia nas do zaufania, że również i przeciwnicy nasi w podniesionych przez Jego Swiętobliwość zasadach będą mogli znaleźć odpowiednią podstawę, ażeby warunki, odpowiadające idei tolerancji i sytuacji Europy, w stanie były przybliżyć przygotowania do przyszłego pokoju.

Racz, Wasze Eminencjo i t. d.

Dr. Michaelis.

Do Jego Eminencji sekretarza stanu Jego Swiętobliwości Papieża Benedykta XV-go, pana Gaspary.

Odpowiedź Austro-Węgier.

Odpowiedź J. C. K. Mości na notę Ojca Swiętego z dn. 1 sierpnia r. b., doręczona przez ministra spraw zagranicznych nuncjuszowi papieskiemu w dniu 20 b. m., posiada w przekładzie polskim następujące brzmienie:

Ojcze Święty! Z powinną czcią i głębokim podziwem przyjęliśmy do wiadomości nowy krok, jaki Jego Swiętobliwość w spełnieniu powierzonej Mu przez Boga świętej godności podjęła u Nas i u głów innych państw wojujących w szlachetnym zamiarze doprowadzenia ciężko doświadczonych ludów do pojednania, które powróci im pokój. Z wdzięcznem sercem witamy ten nowy dar ojcowskiej pieczy, jaką Ty, Ojcze Swięty, darzysz zawsze bez różnicy wszystkie narody, i witamy z głębi duszy wzruszający głos upomnienia, jaki Wasza Swiętobliwość zwraca do rządów ludów wojujących. — Podczas tej okrutnej wojny spoglądaliśmy zawsze ku Waszej Swiętobliwości, jako ku tej osobie, która mocą swego posłannictwa, sięgającego ponad to, co ziemskie, i dzięki jej wysokiemu zrozumieniu włożonych na nią obowiązków, stoi wysoko nad ludami wojującymi i która, niedostępna wszelkim wpływom, potrafiła znaleźć drogę, która mogłaby doprowadzić do urzeczywistnienia naszego najszczerszego życzenia sprowadzenia trwałego i dla wszystkich stron zaszczytnego pokoju. Od wstąpienia na tron przodków naszych, w pełnej świadomości odpowiedzialności wobec Boga i ludzi za powierzony nam los monarchji austryjacko-węgierskiej, nigdy nie traciliśmy z oczu wysokiego celu, jakim jest danie Naszym ludom udziału w błogosławieństwach pokoju. Wkrótce po objęciu przez Nas rządów, było Nam dane, łącznie ze sprzymierzeńcami Naszymi, przedsięwziąć krok dla utorowania zaszczytnego i trwałego pokoju, rozważony i przygotowany przez Poprzednika Naszego, niegdyś cesarza i króla Franciszka Józefa I. W mowie Naszej, wygłoszonej przy otwarciu austryjackiej Rady państwa, daliśmy wyraz temu pragnieniu i zaznaczyliśmy przytem, że dążymy do zaszczytnego pokoju, który uwolni swobodne życie narodów od okropności i żądzy zemsty i pokolenia zabezpieczy od stosowania siły oręża.

Nasz wspólny rząd nie zaniedbał tymczasem w ponawianych i donośnie słyszanych w całym świecie, oświadczeniach wyrazić woli Naszej i ludów monarchji austryjacko-węgierskiej zgotowania końca rozlewowi krwi przez pokój, jaki zamierza Wasza Swiętobliwość. Ożywieni ideą, by życzenia Nasze od początku zmierzały do jednego i tego samego celu, który Wasza Swiętobliwość uważa za dający się osiągnąć, poddaliśmy otrzymaną przez Nas ostatnio konkretną i praktyczną inicjatywę Waszej Swiętobliwości gruntownemu rozważeniu, które doprowadziło do następującego wyniku:

Z siłą głęboko tkwiącego przekonania witamy ideę przewodnią Waszej Swiętobliwości, iż przyszły porządek świata wraz z usunięciem oręża opierać się musi na moralnej potędze światowej prawa, na panowaniu międzynarodowej sprawiedliwości i prawności. I My również jesteśmy przeniknięci przeświadczeniem, że podniesienie świadomości prawa odrodzi moralnie ludzkość. Przyłączamy się dlatego do poglądu Waszej Swiętobliwości, że rokowania stron wojujących mogłyby doprowadzić do porozumienia co do tego, jak z utworzeniem odpowiednich gwarancji zredukować zbrojenia na lądzie i na morzu, oraz w powietrzu jednocześnie, wzajemnie i stopniowo do pewnej normy i jak morze, należące prawnie do wszystkich narodów kuli ziemskiej, uwolnić od panowania i przywilejów poszczególnych i oddać do swobodnego użytkowania przez wszystkich.

Zupełnie świadomi pokojowotwórczego znaczenia środka, zaproponowanego przez Waszą Swiętobliwość, by międzynarodowe kwestje sporne poddać obowiązującemu sądowi rozjemczemu, jesteśmy gotowi wstąpić w pertraktacje również nad propozycją Waszej Swiętobliwości, gdyby, jak tego z serca pragniemy, miało powieść się osiągnięcie rokowań stron wojujących, które to rokowania urzeczywistniłyby tę wzniosłą ideę, a wraz z tem, dałyby monarchji austryjacko-węgierskiej gwarancję niehamowanego dalszego rozwoju.

Wówczas nie byłoby również trudno doprowadzić do zadawalniającego rozwiązania niektórych nieuregulowanych jeszcze pomiędzy państwami wojującemi zagadnień w duchu sprawiedliwości i słusznego uwzględnienia wzajemnych dążeń życiowych wszystkich. Jeżeli narody ziemi w myśl tej propozycji Waszej Swiętobliwości, gotowe do pokoju, wstąpiłyby ze sobą w układy, to wykwitnąć stąd mógłby trwały pokój. Mogłyby one osiągnąć zupełną swobodę ruchu na morzu, mogłyby wziąć na się znaczne ciężary materjalne i otworzyć nowe źródła dobrobytu. Powodowani przykazaniem umiarkowania, w propozycji, uczynionej przez Waszą Swiętobliwość, widzimy właściwą podstawę do zapoczątkowania pertraktacji, celem przygotowania dla wszystkich sprawiedliwego i trwałego pokoju. Spodziewamy się, że również nasi dzisiejsi wrogowie zechcą być ożywieni tym samym duchem.

W tej myśli prosimy Wszechmocnego, by zechciał pobłogosławić dzieło pokoju, zapoczątkowane przez Waszą Swiętobliwość.

Mam honor pisać się, jako posłuszny syn Waszej Swiętobliwości.

Karol m. p.

Prasa wiedeńska podaje, że brygadjer Roja otrzymał wezwanie do służby w armji austryjackiej w randze porucznika rezerwy, zaś pułkownik Rydz-Smigły w randze chorążego. Dr. Bobrowski i dr. Lieberman zostali zwolnieni z Legjonów bez prawa noszenia munduru.

Kronika

— W sprawie szkół miejskich. W dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy burmistrz Skulski w sprawie porozumienia się z władzami i otrzymania odpowiednich dyrektyw co do przyjęcia szkół miejskich przez państwo Polskie.

— Dochód z kwesty, urządzonej w ubiegłą niedzielę na rzecz schronisk przy T-wie św. St. Kostki wynosi: Mk. 3938.52, Rb 256.9 i Kor. 34.48

Wydatki zaś na urządzenie d... znaczka wyniosły 426 mk.

— O przyszłość Kochanówka. Departament spraw wewnętrznych przy tymczasowej Radzie Stanu zainteresował się losem zakładu umysłowo chorych w Kochanówce, egzystencja którego wskutek trudnych warunków bytowania została zagrożona i przesłał do T-wa Łódz. Chrz. T-wa Dobroczynności list, w którym zapytuje o stan finansowy zakładu i obiecuje swą pomoc.

— W sprawie konferencji międzynarodowej. Miejscowe związki zawodowe postanowiły zwołać zebrania swych członków, celem omówienia sprawy udziału w konferencji międzynarodowej związków zawodowych, która odbędzie się w Bernie w dniu 1-go października. Kilka zrzeszeń otrzymało już od prezydjum policji pozwolenie na urządzenie zebrań.

— Ze szkoły dla głuchoniemych. Istniejąca przy T-wie schronisk św. St. Kostki szkoła dla głuchoniemych 24 b. m. rozpoczyna nowy rok szkolny.

W dniu tym o godz. 7 i pół rano odprawione zostanie w kościele św. St. Kostki nabożeństwo, a następnie odbędzie się poświęcenie nowego lokalu szkolnego. Zapisy do szkoły już są przyjmowane.

— Kursa dla elektromonterów. Przy szkole Rzemiosł (Wodna nr. 9) projektowane są kursa dla elektromonterów. O ile zgłosi się odpowiednia ilość kandydatów, — wykłady rozpoczną się z początkiem października. Przyjmowani będą: elektrotechnicy, ślusarze, jak również wychowańcy szkół rzemieślniczych.

Zapisy przyjmowane są codziennie w kancelarji szkoły Rzemiosł od 8 — 5 pp.

— Z Resursy Rzemieślniczej. Pod przewodnictwem p. Leona Koźmińskiego, odbyło się posiedzenie zarządu Resursy Rzemieślniczej, na którem, prócz spraw gospodarczych załatwiono następujące kwestje:

Do rady opiekuńczej Szkoły dla terminatorów z pośród członków zarządu Resursy wybrane p.p. J. Szcześniaka, W. Ereńskiego, R. Kowalskiego, i L. Koźmińskiego.

P. Ereński referował sprawę kuchni przy Resursie, nadmieniając, że opracowany projekt mający na celu podniesienie stołowni, a tem samem polepszenia obiadów dla członków przedstawiony będzie na następnem posiedzeniu.

P. Credo zdał sprawozdanie z prac przygotowawczych około urządzenia zapowiedzianego w dn. 30 b. m. Koncertu inauguracyjnego w większym stylu, który odbędzie się ze współudziałem dyrektora teatru polskiego p. Stanisławskiego i artystek tegoż teatru pań Wierzejskiej i Klońskiej. Odegrany będzie nadto jednoaktowy dramat historyczny p. t. „Carscy bohaterowie" B. Webersfelda.

Postanowiono wziąć udział w Obchodzie Kościuszkowskim, stosując się ściśle do programu uroczystości, jaki ułożony będzie przez inne instytucje.

— Węgiel dla kooperatyw. Na odbytym wczoraj dalszym ciągu narad Wydziału opałowego z przedstawicielami kooperatyw w sprawie zaopatrzenia zrzeszeń w węgiel, przyjęto wniosek p. Jaranowskiego, który głosi, że reprezentanci kooperatyw uważają za b. celowe przeprowadzenie rozdawnictwa węgla pomiędzy zrzeszenia miejscowe za pośrednictwem odnośnych grup.

Dla ułatwienia i przyspieszenia pracy, proponowany jest wybór komisji z pośród rzeczonych grup. Z każdej grupy zostanie wybrany delegat, który weźmie udział w naradach Wydziału opałowego. Spis tych delegatów ma być przygotowany do czwartku przyszłego tygodnia i przedstawiony Wydziałowi opałowemu.

— Odwołanie zabawy. Zarząd T-wa opieki nad dziećmi komunikuje nam, że projektowana na dzień jutrzejszy w Julianowie zabawa ogrodowa—odbyć się nie może.

Wypadki i kradzieże

— Zamach samobójczy. Onegdaj około godz. 5 rano w domu przy ul. Orlej № 5 wyskoczyła oknem z III-go piętra 42-letnia wdowa Anna Strykowska i odniosła tak ciężkie obrażenia ciała, że jeszcze przed przybyciem lekarza Pogotowia wyzionęła ducha.

Powodem tego rozpaczliwego kroku miało być podobno pomieszanie zmysłów. Desperatka osierociła dwoje dorosłych dzieci.

— Złodziejski skład. Przeprowadzone przez policję śledztwo w sprawie kradzieży chustek ze składu firmy Silberstein i Szapował przy ul. Cegielnianej 55, — skierowało podejrzenie o udział w kradzieży na byłego stróża tego domu, który ostatnio służył w domu przy ul. Wschodniej 68.

Podczas rewizji dokonanej w jednej z niezajętych piwnic tego domu znaleziono całą masę towaru pochodzącego ze składu wspomnianej firmy — wobec czego stróża aresztowano.

— Pożar. Wczoraj, o godzinie 12 i pół w Rudzie Pabjanickiej przy ulicy Górnej, w domu Roberta Sturme, wynikł ogień, który przeniósł się na ulicę św. Marji, gdzie strawił zabudowania № 206, należące do Andrzeja Lesika. — Z powodu silnego wiatru straż ogniowa ochotnicza nie mogła opanować rozszalałego żywiołu, wobec czego zawezwano na pomoc IV i VII oddziały straży ogniowej ochotniczej łódzkiej, pod komendą miejscowego brandmajstra, p. Folkmana, przy współudziale których ogień umiejscowiono.

Ze związków i stowarzyszeń

X **Z Tow. Muz.-Dram. „Gutenberg".** W dniu 23 września, t. j. w niedzielę o godz. 5-ej p. p., nastąpi otwarcie sezonu z nader urozmaiconym programem, na który złożą się: „Kłopoty pana Bazgralskiego", komedja w jednym akcie, napisana przez panią d-rową Manasterską, której utwory zdobyły sobie uznanie. — „Czuła struna", komedjo-opera w 1 odsłonie. — Również część wokalno-muzykalna daje rękojmię, że wieczór ten dozna powodzenia.

X **Ze Stow. właścicieli nieruchomości.** Wczoraj, o godz. 5 popołudniu, odbyło się posiedzenie zarządu Stow. właścicieli nieruchomości, na którem podpisano nadesłaną przez warszawskie Tow. ubezpieczeń od ognia umowę, mocą której utworzona zostaje nowa grupa ubezpieczeniowa właścicieli nieruchomości.

W sprawie oświetlenia gazowego i nakładania kar na konsumentów zarząd Stowarzyszenia postanowił wystąpić do prezydjum policji z prośbą o powiększenie normy spalonego gazu, oraz o skasowanie kar za przekroczenie dotychczasowej normy.

Uchwalono zwrócić się z memorjałem do władz o wydanie koksu dla członków Stowarzyszenia, mających w domach centralne ogrzewanie.

Do rewizji w Komisji podatkowej otrzymanych wpływów i wydatków, wydelegowano p. Wojciechowskiego.

Przyjęto do wiadomości odpowiedź Magistratu w sprawie węglowej i zatwierdzono sprawozdanie kasowe za ubiegły miesiąc.

Postanowiono wydelegować 3-ch członków p.p. Łęczyckiego, Pogonowskiego i Wojciechowskiego na posiedzeniu zarządu Oddziału bałuckiego, celem załatwienia wynikłych nieporozumień.

Omówienie sprawy izby wymiany przy Stowarzyszeniu, odłożono do następnego posiedzenia.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

Dziś, „Wyspa miłości" A. Neudhardta, poraz trzeci.

Jutro o godz. 3 po południu „Ich czworo", wieczorem „Zasadzka".

Wieczór sonat.

Dziś o godz. 8-ej wiecz. w sali koncertowej (Dzielna 18) odbędzie się zapowiedziany wieczór sonat ze współudziałem znakomitego pianisty Henryka Melcera i znanego skrzypka-wirtuoza Juljusza Thornberga.

Koncert Wandy Landowskiej.

W przyszły piątek w Sali Koncertowej daje jedyny wieczór muzyki starożytnej na klawicymbale i fortepianie p. Wanda Landowska.

Znane i u nas nazwisko artystki zapewnia koncertowi zupełne powodzenie, szczególniej, iż dochód z koncertu przeznaczony jest na Tow. Krzewienia Oświaty.

Pozostałe bilety do nabycia w księgarni Ludwika Fiszera, Piotrkowska 48.

Kronika sądowa.

W nadchodzący poniedziałek rozpatrywaną będzie w ces. niemieckim sądzie okręgowym sprawa urzędników Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki:

Michała Ehrlicha, Cegielniana 45 50 lat; Otta Schmidtkego, Mikołajewska 89, lat 28; Johana Maerza, Zachodnia 17, lat 33; Wilhelma Pfeifera, Wysoka 29, lat 27; Władysława Smarzyńskiego, Lipowa 44, lat 45; — Władysława Wysockiego, Konstantynowska 42, lat 39; Natana Broniatowskiego, Zawadzka 9, lat 39; oskarżonych o branie łapówek.

Odpowiadać będą oskarżeni z §§ 656, 636, 657, 60, 149, 51 K. K. R. — Wezwano 77 świadków.

W charakterze ekspertów będą Lipiński Antoni dyrektor K. R. Ch. i M, i p. Meister.

Sprawa Ehlicha z powodu choroby tegoż, rozpatrywaną nie będzie.

Z prowincji.

— Trąba powietrzna. Onegdaj nad Pabjanicami przeszedł huragan, który wyrządził wiele szkód, a nawet spowodował nieszczęśliwe wypadki.

Mniej więcej około godz. 2 po po poł. cały widnokrąg zasłoniły czarne chmury, poczem zerwał się

wiatr, zagrzmiało i kropnął deszcz. Nie upłynęło i dziesięciu minut, jak wiatr wzmógł się na sile i niebawem przeszedł w straszliwą trąbę powietrzną, która z ogromną szybkością posuwała się w kierunku północnym, wywracając napotkane na swej drodze drzewa, zrywając dachy z domów, a nawet obalając kominy. Orkan trwał zaledwie około trzech minut — a jednak wyrządził kolosalne straty — jak bowiem dało się to pobieżnie obliczyć, wyniosą one setki tysięcy marek.

Po uspokojeniu się wichru i ulewy, która nastąpiła po nim, stwierdzono, że drzewa w alejach zostały połamane, a nawet powywracane z korzeniami. Postrącane szyldy znajdowano na innych ulicach. Tu i owdzie grad zupełnie powybijał szyby.

Pozatem pod miastem runął komin fabryki Michla, a wzdłuż ulicy Tuszyńskiej mało który dom nie nosi śladów uszkodzenia. Z kościoła św. Mateusza na Starem mieście wichura zerwała dach z blachy cynkowej, który skręcony i pogięty spadł na cmentarz kościelny. Z jednego z domów przy ul Zamkowej huragan zerwał dach razem z belkowaniem, w podwórzu zaś tegoż domu przewrócił komin piekarni.

Stosunkowo największe szkody okazały się w ogrodzie firmy Krusche i Ender, gdzie większość drzew została wyrwana z korzeniami, a kosztowne cieplarnie uległy ruinie. Ten sam los spotkał inspekta.

Również ucierpiał i park miejski, gdzie zostało złamanych kilka potężnych drzew, niezależnie od większej liczby mniejszych.

Las miejski robi wrażenie, jakby był celem pocisków artylerji. Całe zwały pogruchotanych drzew zawalają ziemię.

W okolicy zaś, we wsi Pawłowice, huragan przewrócił dwa wiatraki, przyczem padające gruzy przetrąciły synowi właściciela obie nogi. Pod szczątkami drugiego wiatraka poniósł śmierć jakiś człowiek, który się tam schronił przed ulewą. Również w Chechle i w Dobruniu wiatr poprzewracał wiatraki.

Pozatem z innych wsi, które leżały na drodze trąby powietrznej, nadchodzą hiobowe wieści o przyczynionych spustoszeniach.

Najstarsi mieszkańcy nasi oddawna nie pamiętają takiej strasznej nawałnicy.

— **Z Aleksandrowa.** Jutro, t. j. w niedzielę odbędzie się w Parku na Strzelnicy wielka zabawa, którą urządza miejscowe Koło Sportowe.

Na program zabawy złożą się wyścigi z nagrodami, ćwiczenia laskami, ćwiczenia na przyrządach, wreszcie żywe obrazy — po wyczerpaniu zaś powyższego programu nastąpi poczta kwiatowa, confetti i rozmaite gry towarzyskie.

Początek zabawy o godz. 2-ej po południu.

Ku pokojowi.

BUDAPESZT, 21.9. — Prałat papieski, ks. Aleksander Gieswein, wybrany do komisji międzynarodowej dla trwałego pokoju, oświadczył, że udaje się z przedstawicielem Węgier hr. Michałem Karolyi na kongres do Berna, gdzie omawiana będzie sprawa wszczęcia rokowań pokojowych.

Poruszona też będzie sprawa propozycji biskupa węgierskiego Fraknoyego co do urządzenia zjazdu delegatów Austro-Węgier, Niemiec, Anglji, Francji i Ameryki, po trzech z każdego państwa, pod przewodnictwem przedstawiciela Watykanu.

Anglję reprezentowałby poseł Dickinson. Nadto posiadałaby swych przedstawicieli Szwecja, Norwegja, Holandja, Hiszpanja i Szwajcarja.

HAGA, 21.9. „Algemeen Handelsblad" donosi, że Liga pokoju w Stanach Zjednoczonych liczy już 3 miljony członków.

Liczba członków partji socjalistycznej powiększyła się w ciągu krótkiego czasu pięciokrotnie.

ROTTERDAM, 21.9. „Daily Mail" i „Morning Post" ostrzegają przed coraz bardziej szerzącym się w Anglji ruchem pokojowym, na który spada wina popierania strajków, sabotażu i oporu przeciwko służbie wojskowej.

„Morning Post" zwłaszcza występuje przeciwko „industrial workers", mającym siedzibę swoją w Londynie.

GENEWA, 21.9. „Humanite" pisze: „Mowa Painlevé'go jest ostatnią próbą zamknięcia bramy, prowadzącej do pokoju.

Kongres socjalistyczny, który zwołano na dzień 6-go października do Bordeaux, pokaże Painlevé'mu, że brama do pokoju stoi już otworem.

Kto kocha Francję, ten musi ją uchronić od jeszcze jednej zimy wojennej".

BUDAPESZT, 21.9. Głosy prasy tutejszej stwierdzają zgodnie, że ton mowy Painlevé'go jest bardziej umiarkowanym od deklaracji poprzednich prezesów ministrów. Swoją drogą zawiera ona warunki, wciąż jeszcze niemożliwe do przyjęcia.

BERLIN. „Vossische Zeitung" pisze: Jak się dowiadujemy, rząd hiszpański oświadczył gotowość przyłączenia się do akcji pod wszelką formą, przedsięwziętej lub mającej być przedsięwziętą przez Papieża dla przywrócenia pokoju powszechnego.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna 21-go września:

Zachodnia widownia wojny.

Front wojsk gen. feldmarszałka Ks. Rupprechta Bawarskiego

Oddziały IV-ej armji, walczące pod dowództwem generała piechoty Sixta von Armin przebyły pomyślnie pierwszy dzień trzeciej bitwy we Flandrji.

Już działalność w ostatnich dniach zapowiadała wielkie natężenie sił, wskutek czego zużycie i skoncentrowanie środków bojowych, zastosowanych przez nieprzyjaciela w dn. 20 września na froncie blisko o 12 km. szerokości, doszło do najwyższych rozmiarów.

Za potężną falą najsilniejszego ognia huraganowego z dział i miotaczy min wszelkich kalibrów zrana przypuściło szturm gęstemi formacjami atakowemi między Langemarck a Hollebecke przynajmniej 9 dywizji angielskich, a wśród nich kilka australijskich, częstokroć przy poparciu samochodów pancernych i miotaczy ognia.

Natarcie wprowadziło nieprzyjaciela po zmiennej walce do naszej strefy obronnej na głębokości do 1 km.

W kierunku Passchendaele i Gheluvelt przeciwnik wdzierał się chwilami dalej.

Na zachód od Passchendaele wyparł go nasz kontratak.

Na północy od drogi Menin—Ypres część terenu pozostała w rękach przeciwnika. We wszystkich innych odcinkach pola bitwy, aż do późnych godzin popołudniowych, dzięki wytrwałym bohaterskim zapasom wojsk naszych, odrzuceni zostali anglicy wśród najcięższych strat do pola wyrw naszej strefy bojowej, poza którem posiłki nieprzyjaciela, poprowadzone wieczorem świeżo w ogień, nie zdołały zdobyć ani kawałka ziemi.

Miejscowości, leżące w strefie bojowej, znajdują się wszystkie w naszem posiadaniu.

Dziś rano anglicy dotychczas nie ponowili walki.

Tak, jak i w poprzednich bitwach we Flandrji, dowódcy i wojsko dokonali, czego tylko można było dokazać.

Wśród innych armji frontu zachodniego, na wschodzie oraz na Bałkanach żadne szczególne wydarzenia nie zaszły.

(wieczorny).

BERLIN. (Urzędowo). — Wielka Kwatera Główna donosi 21 września wieczorem:

We Flandrji po południu wzmogła się walka artyleryjska. Wieczorem toczyły się lokalne utarczki piechoty.

Wschodnia widownia wojny

Na lewym brzegu Dźwiny wojska nasze przełamały stanowiska rosyjskie na północny zachód od Jakobstadtu. — Dotychczas doniesiono o przeszło tysiącu jeńców i wielu zdobytych działach.

Na zachód od jeziora Ochryda (w Macedonji) rozchwiał się atak francuski.

Pierwszy General-Kwatermistrz
Ludendorff.

Wieści z Rosji.

Prześladowanie maksymalistów.

Pet. Ag. Tel. donosi, iż w Kijowie, w Mińsku i wielu innych miastach wszczęto procesy sądowe przeciwko żołnierzom, należącym do maksymalistycznych partji socjal-demokratycznych, oskarżonym o bratanie się z niemcami, lub też o odmówienie posłuszeństwa oficerom podczas walk.

W jednym z takich procesów w Pskowie skazano 36 szeregowców na 6 — 10 lat robót przymusowych.

Pożar zakładów Putilowskich.

„Petit Journal" dowiaduje się z Petersburga, że w zakładach Putilowskich wybuchł ponownie pożar, który poczynił olbrzymie szkody.

Większa część zakładów uległa zniszczeniu. Szkody wynoszą 6 miljonów rubli. Wszelkie roboty ustały.

Istnieje przypuszczenie, że pożar wybuchł wskutek podpalenia.

Z pomocą Rosji.

„Matin" dowiaduje się z Petersburga, że Stany Zjednoczone zawarły z Japonją traktat, na mocy którego obydwa kraje pospieszą z pomocą Rosji.

Chodzi przedewszystkiem o zorganizowanie kolejnictwa i zaopatrzenie Rosji w żywność.

Telegramy.

Masowe aresztowania.

SZTOKHOLM. 21.9. „Dień" donosi, iż w rozmaitych miastach Mołdawji, szczególnie zaś w Jassach dokonano ostatnimi dniami masowych aresztowań.

Podobno stoją one w związku z wykryciem szeroko rozgałęzionego sprzysiężenia, mającego na celu zawarcie odrębnego pokoju z państwami centralnemi.

W sprawę tę zamieszani są najwybitniejsi kupcy, przemysłowcy i właściciele rolni.

Rosyjskie władze wykonawcze otrzymały zawiadomienie, że wiele osób, podejrzanych o zdradę stanu, zbiegło do Rosji.

W sprawie Belgji.

MONACHJUM, 21.9 — W sprawie belgijskiej donosi do „Münchener Neuest-Nachrichten" berliński korespondent tego dziennika co następuje: W ostatnich czasach na temat stanowiska Niemiec w sprawie przyszłości Belgji tyle zjawiło się sprzecznych twierdzeń i domysłów, że byłoby bardzo pożytecznem, wobec takiego zamętu, dać w jasnych konturach narysowany obraz istotnego stanu rzeczy. — Dla nas góruje ponad wszystko jeden fakt oczywisty, fakt, który jest dla nas punktem wyjścia, a mianowicie ten fakt, że trzymamy Belgję mocno w naszym posiadaniu, oraz że nieprzyjacielowi naszemu, pomimo olbrzymich usiłowań, połączonych z niesłychanymi ofiarami, nie powiodło się odegnać nas z naszych stanowisk, a nawet choćby cokolwiek zachwiać stanowiska nasze. Oto jest punkt wyjścia dla wszelkich pertraktacji z naszym wrogiem dzisiejszym.

Jednakże sprawa przyszłości Belgji nie może być w odosobnieniu od innych spraw ani rozważana ani rozwiązana. Również i ona musi być ujęta i rozstrzygnięta w połączeniu ze wszystkiemi innymi kwestjami wojny i pokoju. — Otóż właśnie w dziedzinie wszystkich wogóle kwestji pokoju nietylko rząd niemiecki, ale również i niemieckie przedstawicielstwo narodowe uznało za linię wytyczną, że nie aneksje są naszym celem, lecz porozumienie i wyrównanie, z tym zresztą zastrzeżeniem, również i nasi wrogowie z taką samą stanowczością zrezygnują ze swoich planów zdobywczych i zechcą kierować się zasadą porozumienia wzajemnego i wyrównania.

Dotyczy to całokształtu wszystkich spraw, a w ramach tego całokształtu dotyczy również sprawy Belgji: jeżeli nasi wrogowie gotowi są zrezygnować ze swej polityki zdobyczy, które osiągnęli oni podczas tej wojny, a to zarówno w stosunku do Niemiec jak i w stosunku do ich sprzymierzeńców, — w takim razie i my jesteśmy również gotowi do podobnego zrezygnowania; o ile zaś to dotyczy w szczególności Belgji, czem Anglja specjalnie zdaje się interesować, to bezwątpienia gotowi jesteśmy przywrócić niepodległość Belgji, pod pewnymi wszakże warunkami, a mianowicie pod warunkiem zagwarantowania istotnego prawa egzystencji różnych narodowości, zamieszkujących Belgję, oraz pod warunkiem zagwarantowania istotnej neutralności Belgji, o czem zresztą niejednokrotnie jeszcze będzie mowa. Aż do rozstrzygnięcia całokształtu wszystkich spraw przyszłego pokoju jest dla nas Belgja, równie dobrze jak każde inne terytorjum przez nas okupowane, — zastawem. Należy przypuszczać, że w czwartek 27 b. m. na posiedzeniu parlamentu, kanclerz zabierze głos w poruszonych tu przez nas sprawach.

Rewolucja we Włoszech.

WIEDEŃ, 21.9. — W sprawie ostatnich rozruchów we Włoszech „Politische Korrespondenz" dowiaduje się, co następuje.

Ostatnie wiadomości dowodzą, że obecny ruch we Włoszech ma charakter wybitnie rewolucyjny, i domaga się gruntownej zmiany polityki.

Naród włoski chce wyrugować politykę imperjalistyczną i wszystkie posiadane siły chce zwrócić ku rozwiązaniu wewnętrznych reform społecznych. Tylko w ten sposób mógłby naród włoski uwolnić się od uciążliwej opieki Anglji.

We Włoszech przygotowują się decydujące wydarzenia, które będą miały następstwa pierwszorzędnej wagi i to już w czasie najbliższym. Nie pozostanie to, oczywiście, bez wpływu i na bieg wydarzeń w całej kapitalistycznej Europie.

Zakaz wysyłania depesz tajnych.

KONSTANTYNOPOL, 21.IX. Tutejsze poselstwo szwedzkie, które opiekuje się bardzo rozległymi interesami poddanych amerykańskich w Turcji, otrzymało rozkaz od rządu szwedzkiego nie przesyłania na przyszłość do Ameryki żadnych depesz tajnych.

Telegramy własne
(Ag. WAT z ostatniej chwili)

Prasa niemiecka o odpowiedzi.

BERLIN, 22.9. (w.). Pisma poranne podnoszą rzeczową treść odpowiedzi niemieckiej na notę papieża i podkreślają nadzwyczajne współdziałanie niemców w tej sprawie, oraz ich nieograniczoną gotowość uwzględnienia usiłowań papieża.

„Kreuz-Ztng." pisze: Przeciwnicy nasi zajęli wobec noty papieża stanowisko, które nie daje możliwości przypuszczać, iż są oni gotowi do jakichkolwiek pertraktacji. Powinniśmy z tego wyciągnąć naukę, że za pomocą przyjaznych słów ani na krok nie zbliżymy się do pokoju, a prze-

OSTRZEZENIE!

Pojawił się w handlu wyciąg z igliwia sosnowego z miejscowości leczniczej „Otwock" z etykietą, opatrzoną wyrazem „Motor".

Niniejszem podajemy do publicznej wiadomości, że ekstraktu z igliwia sosnowego wcale nie wyrabiamy i z wymienioną fabryką nic wspólnego nie mamy.

Użycie wyrazu „Motor" wskazuje na złą wolę wytwórcy w celu skorzystania z powagi i popularności naszej firmy. Odpowiednie kroki prawne poczyniliśmy.

Warszawskie Tow. Akcyjne
„MOTOR".

ciwnie, musimy dalej walczyć, aby wzmocnić chęć do pokoju wśród naszych przeciwników.

„Vorwaerts" pisze: Odpowiedź na notę Papieża zadziwia swą zdecydowaną miękkością, w której się wyraża myśl rozbrojenia i międzynarodowego porozumienia. Nie można zaprzeczyć, że dla pokojowo nastrojonej zagranicy odpowiedź ta stwarza nową sytuację. Niechby się tylko udało przy pertraktacjach, dotyczących tych kwestji (rozbrojenia i sądu rozjemczego), uzyskać zapewnienie pokoju na ograniczony choćby czas — przypuśćmy na przeciąg 30 lat, — to już wszystkie inne kwestje które spowodowały wojnę, spadną do roli podrzędnej. O ileby zaś odpowiedź nasza nie dała wyników, na jakie zasługuje, trzeba w dalszym ciągu dążyć po obranej drodze.

Plany marszałka Haiga.

HAGA, 21.9 (w.) — „Berl. Tgblt." informuje, że według doniesienia „Daily Mail" — marszałek Haig zamierza wprowadzić część swoich wojsk na froncie zachodnim pomiędzy linje: Ypern—Bousselaere i Ypern—Menin, aby rozdzielić armje niemieckie, walczące na południe od Lys, od tych, które prowadzą operacje wojenne na stanowiskach północnych.

Za pomocą tego manewru uda mu się następnie wziąć Lille i Ostendę.

Co się działo w Petersburgu.

HAGA, 21.9. (w.) — „Allgemeen Handelsblad" donosi z Londynu, że w ostatnim tygodniu doszło w Petersburgu do oryginalnych scen: Kierenskiego zamknięto chwilowo w pałacu zimowym, a na ulicach tysiące bolszewików tańczyło i śpiewało, podczas, gdy robotnicy i marynarze kronsztadzcy rozjeżdżali się automobilami po mieście w celu walki z rebelją Korniłowa.

Bolszewiki powzięli uchwałę, w której domagali się natychmiastowego zawarcia pokoju i żądali pozatem jeszcze innej uchwały — aby usunąć Kierenskiego, a na jego miejsce mianować prezesem Czernowa, do czego jednak nie dopuścił Czheidze.

Podczas rozruchów w Wyborgu dochodziło do strasznych wybryków.

Od redakcji.

Z powodu braku miejsca „Kronika Tygodniowa" zamieszczoną będzie w numerze jutrzejszym.

Nie zapominajmy o rodakach naszych, przebywających w obozie dla jeńców.

I Loterja Legjonów Polskich.

(Tabela nieurzędowa)

I kl. I-szy dzień ciągnienia.

Wygrane w dniu dzisiejszym padły na następujące Nr. Nr.:

Po mk. 25,000: № 29109,
Po mk. 10,000: № 18334,
Po mk. 5,000: № 30266,
Po mk. 3,000: № 10246,
Po mk. 1,000: № 27459,
Po mk. 400: № 6183 15012 15821 17077 29666,
Po mk. 200: № 1254 4918 8902 10427 14191 18718 24741 31986.
Po mk. 100: № 3100 4579 4696 5692 6461 7056 8268 8844 14066 16672 18984 19177 21939 22084 23607 23733 24019 24241 24997 27240 27754 31588 31716.

Po mk 50:

№ № 45 64 118 36 68 86 293 422 508 19 33 70 650 72 74 725 76 818 32 89 904 23 94 99.
1012 109 37 51 87 307 12 19 93 476 534 59 664 72 795 937 81.
2105 27 262 370 96 478 99 574 75 79 621 74 75 79 621 74 721 92 97 896 905 62.
3050 285 97 374 437 66 79 96 507 8 777 79 845 56 936 38.
4013 89 136 44 207 29 70 318 47 512 30 653 80 758 72 895 996.
5063 100 4 81 200 34 50 59 56 65 99 399 430 37 504 79 86 657 717 33 91 98 815 38 67 82 914 53 80.
6033 62 77 136 46 207 63 64 312 16 19 60 441 65 94 538 44 71 73 654 78 706 18 37 70 99 804 983.
7061 116 207 55 76 345 439 615 50 725 827 911 17 51 57 98
8036 41 99 101 6 63 222 87 340 442 87 528 80 82 89 99 624 45 707 8 53 914 22 23 27
9068 93 97 113 40 92 206 18 38 46 64 308 11 58 448 84 96 570 82 611 59 67 84 89 725 35 39 44 94 802 987
10015 58 117 41 56 256 300 410 44 78 74 79 533 48 340 48 81 94 740 48 50 59 806 19 80 99 908 9 29 50 60 71
11063 72 93 96 197 307 9 19 88 90 99 410 531 634 98 717 26 32 803 36 42 905 97
12016 63 88 96 119 81 224 91 318 63 407 510 602 7 61 713 88 813 38 61 918 22 46 52 79
13127 37 95 312 98 441 73 549 64 90 661 716 49 60 66 802 17 22 75 80 966 67
14011 47 63 87 125 47 73 79 247 50 51 802 457 73 558 603 23 73 82 714 47 78 854 96 928 61
15043 71 128 29 37 325 32 403 95 536 56 679 700 15 35 811 69 19 60
16153 248 87 305 46 427 36 61 502 30 624 63 714 20 32 62 98 808 20 44 96 999
17020 93 203 19 43 324 38 62 84 89 98 411 25 513 87 600 743 81 884 937 56 80 87
18054 72 75 86 104 15 21 212 91 314 51 451 592 647 88 91 701 8 810 23 36 946 54 88
19014 111 15 53 292 304 36 78 429 557 73 81 659 63 92 702 17 27 45 72 90 828 900 81
20079 131 401 523 601 54 716 86 94 890 96 98 965 68
21112 21 213 32 412 47 562 79 637 59 722 74 79 87 814 50 54 89 920 28
22124 90 227 67 315 46 83 479 537 43 87 621 39 69 96 710 20 28 84 828 93 945
23054 88 115 20 80 233 62 87 92 94 316 23 42 72 511 93 609 22 736 91 805 64 915 58
24016 36 78 174 99 240 365 544 67 90 648 68 766 835 79 912 81 98
25104 8 16 29 56 57 72 285 357 69 99 420 88 503 37 680 89 754 56 97 903 66 919
26047 75 105 36 47 49 50 54 327 68 412 21 52 67 575 84 99 648 70 734 88 91 832 34 46 66 97 903 50 55 88
27049 90 151 207 50 352 63 466 543 69 620 73 85 732 872 914 42 81 82 98
28010 174 251 53 92 313 22 97 439 523 621 753 55 57 75 804 55 964
29013 72 100 348 432 45 554 57 684 70 805 11 53 954
30022 89 107 68 81 217 37 65 359 481 578 95 805 31 61 64 67 72 906 39 42
31137 203 66 87 442 49 68 81 528 74 75 94 645 56 68 769 95 813 927 57 73 84

Pierwsza Szkoła Rękodzielnicza dla kobiet

A. Krowickiej i L. Jasińskiej

w Łodz, ul. Karola № 16.

Nagrodzona wielkim złotym medalem na wystawie rzemieślniczej. Lekcje rozpoczynają się 1 września. Zapisy od 15 sierpnia codziennie między 10—12 rano i od 2—6 po południu. Szkoła wydaje świadectwa nauczycielskie.

Zatwierdzona przez Władze

Wyższa Artystyczna Szkoła Rzemiosł dla Kobiet

Apolonji Kopydłowskiej,

Piotrkowska 154.

Lekcje już się rozpoczęły

Kurs wyższy i niższy. Kończące kurs otrzymują **patenty na nauczycielki** robót w szkołach ludowych, oraz kierowniczki w szkołach robót. Wykłada ne są przedmioty: haft biały, kolorowy i kościelny, koszykarstwo, guzikarstwo, introligatorstwo, krój, kwiaty, slöjd, roboty freblowskie, wypalanie na drzewie, wyrzynanie na szkle, malarstwo, rysunki, wycinanki, modelowanie z gliny, zdobnictwo ludowe, oraz wszelkie roboty praktyczne i artystyczne. **Dla nauczycielek ludowych, ochroniarek i freblanek** prowadzone są specjalne wykłady. Informacje i zapisy w kancelarji szkoły od 10—1 i od 3—7 w. Dla przyjezdnych przy szkole pensjonat. 1

SALA KONCERTOWA.— Dzielna Nr. 18.

Piątek, dnia 28 b. m. 1917 r., o godz. 7 i pół wiecz.

WANDA

LANDOWSKA

klawicymbał i fortepian.

Program: BACH Partita c moll i Capricio na wyjazd swego ukochanego brata.
MOZART: Rondo A-moll.
SZUBERT: Łańcuch walców.
SCARLATTI: Sonata pastoralna.
HENRY PURCELL: Ground — Bourrée d'Auvergne.

Bilety od mk. 1.50 f. do mk. 7, nabywać można w księgarni Ludwika Fiszera. Piotrkowska 48, a w dzień koncertu przy kasie

Salon i gabinet

ładnie urządzone z elektrycznością oddzielnem wejściem na Piotrkowskiej od Benedykta do Ewangielickiej lub na bocznicach przyjegających poszukuje lekarz. Oferty pod lit. R. S proszę składać w adm. „Kurjera". Dr. Szumacher, Ogrodowa 26. 0

RESZTKI Cegielniana 43

Na męskie i damskie **kostjumy** i na **palta** a także na balowe, żałobne suknie i na **fartuchy**. Różne barchany, bawełniane, **trykotowa** bielizna i chustki.

Cegielnianą 43, w podwórzu, 4 dom Piotrkowskiej.

Stałe ceny. **Stałe ceny.**

OGŁOSZENIE.

Posiedzenia Rady Miejskiej odbędą się w poniedziałek, dnia 24 i w czwartek, dnia 27 września 1917 roku o godzinie 6-ej po południu, w sali Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi, przy ulicy Sredniej № 19.

I. Porządek dzienny w dniu 24 września

1) Odczytanie protokułu poprzedniego posiedzenia budżetowego;
2. Informacje w sprawie pożyczki miejskiej.
3. Rozprawy nad budżetem.

2. Porządek dzienny w dniu 27 września

1. Odczytanie protokułu poprzedniego posiedzenia
2. Dalsze rozprawy nad budżetem.

Łódź, dnia 20-go września 1917 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
T. Sułowski.

Skradziony został

OGIER

ciemno-kasztanowaty, łysy, nogi po kolana białe, świeży znak od puszczenia krwi na szyi, na prawej stronie. O wiadomość za **sowitą nagrodą** prosi Walenty Piątkowski, wieś Domaniew, gmina Gostków, pow. łęczycki. 3

Zarząd Stow. drobnych Kupców i Przemysłowców Łódzkich
(Długa 105),

zaprasza swoich członków na **ZEBRANIE OGOLNE**, odbyć się mające w domu majstrów piekarskich, przy ul. Podleśnej № 1, dnia 23 b. m., t. j. w niedzielę, o godzinie 3 po południu.

Zarząd.

Do sprzedania KLACZ

maści gniadej, lat 4, ujeżdżona pod wierzchem i w zaprzęgu, **Zgierska 104, garbarnia.** 2

Magistrat poszukuje przy bocznej ulicy, lecz w śródmieściu

LOKALU

złożonego conajmniej z **10-ciu pokoi i dużej sali** na parterze oraz podwórza.

Oferty z podaniem planu i ceny, prosimy wrzucać do skrzynki w **Magistracie, Nowy Rynek 14**

Lekcji muzyki (na fortepianie)

udzielam na przystępnych warunkach Benedykta 14. m. 28 lewa oficyna.

OGŁOSZENIA DROBNE.

A!A!A!A!A! Mebli olbrzymi wybór nowych, okazyjnych stołowe, sypialne. salony, biurka, bibljoteki, szafy, otomany, łóżka metalowe, krzesła gięte. Wobec zastoju sprzedaje po cenach własnych i niżej. Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego, Łódź. Piotrkowska № 116, I piętro front. W niedzielę święta magazyn otwarty 1—6 p. p.

A. Potrzebny zaraz czeladnik krawiecki do nicowania palt. ul. Piotrkowska № 155.

Chłopcy do usługi, znający język niemiecki, potrzebni. Wiadomość: „Wawel" Piotrkowska № 56.

Fortepiany kupuje, stroi, reparuje, przewozi i wynajmuje. Rokicki: ul. Franciszkańska № 29, dom Marjawicki. 4

Osoba inteligentna, średnich lat przyjmie miejsce: kasjerki, do wychowywania dzieci, pielęgnowania chorej osoby, lektorki lub wyręczania pani domu w gospodarstwie, sumienna, oszczędna, zna się na kuchni. Może przyjąć mejsce na przychodnie, lub stałą w miejscu lub na wyjazd. Oferty pod literami H. L. w administracji N. K. Ł.

Potrzebny jest stróż zgłaszać się Now. Rynek № 5 do gospodarza.

Potrzebni chłopcy do ślusarni którzy już w ślusarni pracowali. Ul. Łąkowa № 22.

Stroiciel fortepianów i pianin Sobczyński, przyjmuje zamówienia na strojenia, takowych. Benedykta 42.

Służąca potrzebna na kilka godzin dziennie. Zgłaszać się ul. Długa №113 m. 28. od 10-ej do 12-ej. 2

Skradziono legitymację na chleb dla 5 osób, wydaną z Średniej № 22 na imię Mordki Jeleń.

Udzielam lekcji muzyki (fortepian oraz teorji. Warunki przystępne. ul. Juljusza № 13 m. 46 prawa oficyna II piętro. 10

Wolant, powozik lub bryczkę z niskim wsiadaniem, używane solidne kupię. Oferty „Prowincja" w adm. N. K. Ł.

174 Piotrkowska. Sortownia Chrześcijańska, przerabia, nicuje, reparuje, odświeża czyści, pierze chemicznie i farbuje garderobę męską. Roboty wykonywa tanio, szybko i starannie

2 lub 1 pokój z kuchnią wygodami potrzebne od października. Oferty z adresem [illegible] K. Ł. dla H. Z.

Zakład freblowski K. Wejgelta: ul. Nawrot № 12, przyjmuje zapisy chłopców i dziewczynek od lat 3. Konwersacja w polskim i niemieckim języku. 10

Z powodu wyjazdu sprzedam kredens dębowy. Widzewska № 14.

Zakład krawiecki przyjmuje obstalunki. Piotrkowska Nr. 155. Fr. Klinowski.

Zaginęła legitymacja na chleb dla 5-ciu osób, wydana z 3 uczątku na imię Branda Kornsilber.

Zaginął dowód № 196183. Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Zaginął dowód № 198448. Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31 1

Zaginęła legitymacja na chleb dla 2-uch osób, wydana z Zawadzkiej na imię Michała Chmielewskiego

Zaginął dowód № 175726 — 175923, Oddziału I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31,

Fortepian i różne **meble** sprzedam. Południowa № 24. Stróż wskaże.

Wydawca i redaktor [illegible] Zachodnia 37.

Druk. N. Kurjera Łódzkiego" Zachodnia 37.